

Alle kjenner fjellvettreglene. Men visste du at det finnes klimavettregler?

Grunnlovens par. 112 er en viktig påminnelse om rettene alle i Norge har på et sunt miljø og en mangfoldig natur. Den krever tiltak fra statens myndigheter til å ivareta disse rettigheter.

Norske kommuner er ansvarlig for 40 % av landets klimautslipp. Kommunene er derfor helt sentrale klimaaktører. Det offentlige kjøper varer og tjenester for over 400 milliarder kroner hvert år i Norge. Både som politiske aktører, tjenesteytere, eiendomsbesittere, byggherrer og ansvarlige for planlegging og tilrettelegging for gode lokalsamfunn, kan kommunene utgjøre en enorm grønn kraft.

Klimavettreglene er spesiallaget for kommunene for å virkeliggjøre denne kraften!

De omhandler 8 tema:

- klimasmart planlegging - grønn transport - miljøvennlig energi og bygg
- miljøsertifisering og grønt forbruk - grønt næringsliv og grønne jobber
- klimavennlig mat - klimatilpasning - fossilfrie investeringer

I hvert tema finner du relevante tiltak og gode eksempler.

De foreslåtte tiltak koster ikke alltid penger. Mange har til og med økonomisk gevinst. Og forslagene vil gjøre kommunen til en bedre plass å bo og arbeide, sørge for bedre tjenester til innbyggerne, og skape levende, attraktive byer og bygder.

Klimavettreglene finnes på www.klimavalgalliansen.no

De er utarbeidet for Klimavalgalliansen etter innspill fra en rekke fagmiljøer og organisasjoner. Klimavalgalliansen er en partipolitisk uavhengig allianse som mobiliserer for å få klima høyere opp på den politiske dagsorden.

Deltakere er Besteforeldrenes klimaaksjon, Den norske kirke, Framtid i våre hender, LO i Oslo, Naturvernforbundet, Fagforbundet, Norges Bondelag, WWF, totalt 50 for det meste landsdekkende organisasjoner.

GRUNNLOVENS MILJØPARAGRAF
ny ordlyd vedtatt 13. mai 2014

Grunnlovens § 112

Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterleken.

Borgerene har rett til kunnskap om naturmiljøets tilstand og om virkningene av planlagte og iverksatte inngrep i naturen, slik at de kan ivareta den rett de har etter foregående ledd.

Statens myndigheter skal iverksette tiltak som gjennomfører disse grunnsetninger.

